

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

INFORMACJE OGÓLNE

powierzchnia	41 526 km ²	
liczba regionów	12 prowincji (388 gmin)	
ludność	17 282 163	
głowa państwa	król Wilhelm Alexander	od 30 kwietnia 2013
Premier	Mark Rutte	od 14 października 2010 (3. kadencja)
Minister Spraw Zagranicznych	Ben Knapen	od 24 września 2021
Minister Spraw Gospodarczych i Polityki Klimatycznej	Stef Blok	od 25 maja 2021
sekretarz stanu ds. gospodarczych i polityki klimatycznej	Dilan Yeşilgöz-Zegerius	od 25 maja 2021
Ambasador RP w Królestwie Niderlandów	Marcin Czepelak	od 13 września 2017
Ambasador Królestwa Niderlandów w Polsce	Daphne Bergsma	od września 2019
najbliższe wybory parlamentarne		wiosna 2025
przynależność do Unii Europejskiej (EWG)		od 1 stycznia 1958

Królestwo Niderlandów jest monarchią konstytucyjną. Królestwo składa się z czterech krajów: Holandii (część europejska), Aruby, Curacao i St. Maarten (Karaiby) oraz trzech gmin zamorskich (Bonaire, Saba i St. Eustatius na Karaibach). Jest członkiem Beneluxu oraz jednym z założycieli wszystkich trzech Wspólnot, w tym EWG. Jest także członkiem ONZ (1945) i NATO (1949). Niderlandy znajdują się w strefie euro (1999). Są państwem członkowskim WTO (1995) oraz OECD (1961).

Ostatnie wybory parlamentarne w Niderlandach odbyły się przedterminowo, w dn. 15 – 17 marca 2021 roku. Partia Ludowa na rzecz Wolności i Demokracji (VVD), której przewodzi dotychczasowy premier Mark Rutte, zdobyła niemal 22% głosów i tym samym 34 mandatów w Izbie Reprezentantów. Na kolejnym miejscu uplasowało się ugrupowanie D66 (partia o profilu socjalliberalnym) – uzyskało 15% i 24 miejsc w parlamencie. Partia Wolności (PVV) zdobyła 10,8% głosów i 17 mandatów, natomiast Apel Chrześcijańsko-Demokratyczny (CDA) – 9,5% głosów i 15 mandatów. Łącznie 17 partii politycznych będzie reprezentowanych w parlamencie.

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

Rankingi gospodarcze	Niderlandy (rok poprzedni)	Polska
Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2020 (atrakcyjność inwestycyjna)	6. (8.)	7.
Global Innovation Index 2020 (innowacyjność gospodarki)	5. (4.)	38.
World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019 (konkurencyjność gospodarki)	4. (6.)	37.
World Bank - Doing Business 2020 (łatwość prowadzenia biznesu)	42. (36.)	40.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PKB (mld EUR, ceny bieżące)	738,1	774,0	810,2	-	-	-
PKB na 1 mieszkańca (EUR, ceny bież.)	43 090	44 920	46 710	-	-	-
PKB (wzrost w %)	2,9	2,4	1,7	-4,1	1,8	3,0
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	1,3	1,4	1,7	-7,2	-5,7	-3,8
Dług publiczny (% PKB)	56,1	52,4	48,7	60,0	63,5	65,9
Inflacja (HICP w %)	1,3	1,6	2,7	1,1	1,4	1,5
Bezrobocie (%)	4,9	3,8	3,4	4,4	6,4	6,1
Eksport (mld EUR)	577,1	615,6	633,1	-	-	-
Import (mld EUR)	508,4	546,8	567,9	-	-	-
Saldo obrotów (mld EUR)	68,7	67,0	65,2	-	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Królestwie Niderlandów (mld USD)	60,5	114,3	84,2	-	-	-
Inwestycje bezpośrednie Królestwa Niderlandów za granicą (mld USD)	46,9	-18,8	124,7	-	-	-

Źródła: Eurostat; Autumn 2020 European Economic Forecast, UNCTAD (World Investment Report 2020)

Gospodarka

Królestwo Niderlandów to wysoko rozwinięta i otwarta gospodarka, w której kluczową rolę odgrywa handel zagraniczny – według WTO (2018) w handlu światowym Niderlandy zajmują 5. pozycję w eksporcie towarów i 7. – w imporcie. Struktura gospodarki Niderlandów jest charakterystyczna dla kraju wysokorozwiniętego, z wiodącym udziałem sektora usług, który generuje (wg CIA WFB 2017) 70,2% PKB, przemysłu (17,9%) oraz rolnictwa (1,6%). Główne dziedziny przemysłu to: przetwórstwo spożywcze, metalurgia, maszyny i urządzenia elektryczne, produkcja chemiczna, rafinacja ropy naftowej, budownictwo, IT, rybołówstwo. W swojej polityce gospodarczej, rząd holenderski koncentruje się na kilku sektorach, które mają największe znaczenie dla handlu międzynarodowego i inwestycji: high-tech, przemysł chemiczny, przemysły kreatywne, rolnictwo, ogrodnictwo i przemysł spożywczy, energetyka, logistyka, zarządzanie wodą, ochrona zdrowia. W sektorach tych duże znaczenie mają programy B+R+I.

Po globalnym kryzysie finansowym lat 2008-09, który przyniósł Niderlandom recesję, a następnie stagnację, od kilku lat obserwowaliśmy odbicie gospodarcze, wyhamowane obecnie jednak przez pandemię Covid-19. W pierwszym kwartale 2020 r. gospodarka holenderska skurczyła się o 1,5% w stosunku do IV kw. 2019 r. (-0,4 r/r), w drugim kwartale 2020 r. o 8,5% w stosunku do pierwszego kwartału 2020 (-9,2% r/r), a w trzecim kwartale odnotowano już wzrost 7,8% (-2,5% r/r). Według prognoz Komisji Europejskiej na koniec 2020 roku spadek holenderskiego PKB wyniósł 3,7% (we wcześniejszych prognozach KE zakładała, że PKB NL zmaleje o 4,1%). Z kolei w 2021 i 2022 roku

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

ma nastąpić lekkie odbicie PKB – odpowiednio o 2,3% i 3,6%. Według VNO-NCW, największej holenderskiej konfederacji pracodawców, PKB kraju uzyska poziom sprzed pandemii w 2024, bądź 2025 roku.

Aktualne ratingi największych agencji:

	Fitch Ratings	Standard&Poor's	Moody's
Rating	AAA	AAA	Aaa
Perspektywa	Stabilna	stabilna	stabilna
ostatnia zmiana	11 lipca 2014 ↑	20 listopada 2015 ↑	7 marca 2014 ↑

Handel zagraniczny

Niderlandy są 5. eksporterem towarów na świecie, a także drugim (po USA) eksporterem art. rolno-spożywczych.

W 2019 roku wg danych holenderskiego urzędu statystycznego CBS StatLine (dane nieco różnią się od podawanych przez Eurostat) obroty handlowe ze światem wyniosły 975,6 mld EUR (+3,9% r/r). Niderlandzki eksport wyniósł 516,0 mld EUR (+3,6% r/r), import 459,6 mld EUR (+4,1% r/r), a dodatkowo dla Niderlandów saldo 56,4 mld EUR.

Najważniejsi partnerzy w niderlandzkim eksporcie w ostatnich latach, to Niemcy, Belgia, Wielka Brytania, Francja, USA, Włochy, Rosja, Polska i Chiny, a w imporcie Rosja, Niemcy, Belgia, Chiny, USA, Wielka Brytania, Francja, Norwegia, Włochy i Polska. Państwa Unii Europejskiej stanowią zwykle ok. 70% wartości niderlandzkiego eksportu oraz ok. 55% importu.

Zarówno w eksporcie, jak i w imporcie Niderlandów dominuje handel maszynami i urządzeniami transportowymi, wyrobami chemicznymi, art. rolno-spożywczymi, chemikaliami oraz paliwami i olejami.

Inwestycje zagraniczne

Wg UNCTAD (World Investment Report 2020) w 2019 roku Niderlandy były 3. największym inwestorem na świecie (po Japonii i USA) – zainwestowały za granicą 125 mld USD (dla porównania: -19 mld USD w 2018 i 28 mld USD w 2017 roku). Była także jednym z największych na świecie odbiorców inwestycji zagranicznych – w ww. rankingu znalazła się na 4. miejscu (po USA, Chinach i Singapurze) z wynikiem 84 mld USD (dla porównania: 114 mld USD w 2018 i 58 mld USD w 2017 roku). Skumulowana wartość niderlandzkich inwestycji za granicą wyniosła na koniec 2019 roku 2 565,3 mld USD, a inwestycji zagranicznych w Niderlandach 1 749,8 mld USD.

Firmy holenderskie inwestują głównie w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Belgii i Szwajcarii. Jedną czwartą całkowitej sumy niderlandzkich inwestycji zagranicznych stanowią inwestycje w przemysł wydobywczy i petrochemiczny. Ważną rolę odgrywają także zagraniczne inwestycje w sektor bankowy i ubezpieczenia.

Wiele zagranicznych firm o zasięgu światowym wybiera Niderlandy jako swoją 'European Headquarters' (siedzibę główną) do dalszej ekspansji w Europie. Decyduje o tym centralne położenie Niderlandów w Europie Zachodniej, bliskość największych rynków gospodarczych (Niemcy, Francja, Wielka Brytania), a także udogodnienia prawne oraz podatkowe dla zagranicznych inwestorów. W Królestwie Niderlandów swoją siedzibę posiada wiele korporacji międzynarodowych m.in. Philips, Unilever, Royal Dutch Shell, DSM NV i Akzo Nobel. Do najważniejszych zagranicznych inwestorów należą firmy amerykańskie, brytyjskie, belgijskie, niemieckie i japońskie. Inwestycje napływają głównie do sektorów wydobywczego, petrochemicznego i przemysłu spożywczego.

Ramy prawno-traktatowe polsko-niderlandzkiej współpracy gospodarczej

Polsko-niderlandzkie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i dziewięciu innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864).

Szereg kwestii związanych z polsko-holenderską współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe. Najważniejsze z nich, to:

- umowa między Rządem PRL a Rządem Królestwa Niderlandów o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z 20 września 1979 roku (nowa Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów podpisana 13 lutego 2002 roku, weszła w życie 18 marca 2003 roku, obowiązuje od 1 stycznia 2004 roku - Dz.U. 2003 nr 216 poz. 2121).
- umowa między Rządem RP a Rządem Królestwa Niderlandów w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji z 7 września 1992 roku (wypowiedziana przez Polskę w dn. 19 lipca 2018 r.).

We wrześniu 2009 roku podpisana została Deklaracja o współpracy pomiędzy Ministrem Gospodarki RP oraz Ministrem Spraw Ekonomicznych Królestwa Niderlandów.

Polsko-niderlandzka współpraca handlowa

Według danych GUS za 2020 r. Niderlandy zajmowały 6. miejsce wśród partnerów handlowych Polski pod względem wartości obrotów towarowych (4,1% udziału w obrotach handlowych), w tym 6. miejsce (po DE, CZ, GB, FR, IT) w eksporcie (4,3% udziału w eksporcie polskim ogółem) i 5. miejsce (po DE, CN, IT, RU) w imporcie (4% udziału w imporcie polskim ogółem).

Obroty towarowe Polski z Niderlandami (w mld euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Eksport	6,904	7,949	8,282	9,087	10,100	10,428	10,236
Import	6,362	6,862	6,951	7,872	8,286	8,983	9,119
Obroty	13,266	14,776	15,233	16,960	18,386	19,411	19,355
Saldo	0,542	1,087	1,331	1,215	1,814	1,445	1,117

Źródło: GUS

Wg danych GUS polsko-niderlandzkie obroty handlowe w 2020 r. wyniosły 19,355 mld EUR. Ze względu na kryzys wywołany pandemią Covid-19 obroty handlowe nieznacznie zmalały o 0,29% w stosunku do roku 2019. Polski eksport w 2020 r. wyniósł 10,236 mld EUR (-1,9% r/r), polski import 9,119 mld EUR (-1,5% r/r), a dodatnie saldo dla Polski 1,117 mld EUR.

Polski eksport do Niderlandów stanowił 4,3% globalnego polskiego eksportu, import z Niderlandów 4% globalnego importu, a łączne obroty PL-NL 4,1% polskich obrotów handlowych z zagranicą.

I-VIII 2021

W pierwszych ośmiu miesiącach 2021 r. roku polsko-niderlandzkie towarowe obroty handlowe wyniosły 14,938 mld EUR wobec 12,263 mld EUR w analogicznym okresie ubiegłego roku, co oznacza wzrost o 22% r/r. Polski eksport wyniósł 7,649 mld EUR (18% r/r), polski import 7,298 mld EUR (25% r/r), a dodatnie dla Polski saldo 0,342 mld EUR (-49% r/r). W badanym okresie Niderlandy były dla Polski 6. partnerem w eksporcie (po DE, CZ, FR, GB, IT) oraz 5. w imporcie (po DE, CN, RU, IT).

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

W 2020 r. największy spadek odnotował polski eksport produktów mineralnych (o ok. 60% r/r, z poziomu 691 mln euro w 2019 r. do 282 mln euro), a także artykułów rolno-spożywczych (o ok. 4% r/r, z 1,985 mld euro w 2019 r. do 1,907 mld euro). Nieznaczny spadek dotyczył wyrobów przemysłu elektromaszynowego (o 0,4% r/r, z 4,108 mld euro do 4,091 mld euro) i przemysłu chemicznego (o 0,1% r/r, z 1,075 mld euro w 2019 r. do 1,074 mld euro). Pomimo ogólnego zmniejszenia się eksportu zanotowano największe wzrosty w wywozie wyrobów przemysłu lekkiego (o 32% r/r, z poziomu 323 mln euro w 2019 r. do 427 mln euro) oraz wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego (6% r/r, z 398 mln euro w 2019 r. do 422 mln euro).

Najważniejsze grupy towarowe w polskim eksporcie do Niderlandów to wyroby przemysłu elektromaszynowego (40%), art. rolno-spożywcze (19%), wyroby przemysłu chemicznego (10%) i wyroby metalurgiczne (8%).

Najważniejsze grupy towarowe w polskim imporcie z Niderlandów to wyroby przemysłu elektromaszynowego (40%), wyroby przemysłu chemicznego (24%), art. rolno-spożywcze (20%), wyroby metalurgiczne (5%).

Polsko-niderlandzka współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP niderlandzkie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2019 roku wyniosły ogółem netto 2 492,4 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 969,5 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 1 972,6 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -449,7 mln EUR. Skumulowane niderlandzkie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2019 roku 44,8 mld EUR. Stanowiło to 21% łącznej wartości kapitału zainwestowanego w Polsce (209,5 mld EUR). Oznacza to, że Niderlandy znajdują się na 1. miejscu wśród inwestorów zagranicznych w Polsce (przed Niemcami 39,2 mld EUR, Luksemburgiem 26,5 mld EUR i Francją 18,5 mld EUR). Do najważniejszych niderlandzkich inwestorów w Polsce należą takie firmy jak: Philips (sprzęt oświetleniowy), Tomtom (nawigacja), ASML (branża półprzewodników), Randstad (agencja pośrednictwa pracy), Lumileds (oświetlenie), Heineken (produkcja piwa, ponad 65% akcji Grupy Żywiec), ING (ubezpieczenia, bankowość), Flexipool (agencja pośrednictwa pracy), Teleplan (elektronika), czy Damen Shipyards Group (budowa statków i łodzi). Kapitał niderlandzki uczestniczy także w inwestycjach dużych koncernów międzynarodowych i grup kapitałowych, takich jak: Shell, czy Unilever. Według danych GUS na koniec 2018 roku funkcjonowały w Polsce 2.452 podmioty z udziałem kapitału z Niderlandów, przy czym obecne były 524 firmy, których inwestycje przekraczały 1 mln USD. Inwestycje zlokalizowane są głównie w przetwórstwie przemysłowym (28%), w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (27%), sektorze wytwarzania i zaopatrywania w energię (8%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (8%). Najwięcej podmiotów z kapitałem niderlandzkim zarejestrowano w woj. mazowieckim (54%) i woj. wielkopolskim (15%).

Z kolei polskie inwestycje bezpośrednie w Niderlandach w 2019 roku wyniosły ogółem netto 83,8 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -40,0 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 7,5 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 116,3 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Niderlandach na koniec 2018 roku wyniosła 1,3 mld EUR, co oznacza, że Niderlandy są 6. największym odbiorcą naszych inwestycji (po Luksemburgu, Cyprze, Czechach, Niemczech i Węgrzech). Wśród ostatnich większych polskich inwestycji należy wymienić: przejęcie w 2017 roku holenderskiej marki rowerowej Multicycle przez firmę Kross oraz uruchomienie nowego centrum logistycznego Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych w mieście Den Bosch. Współpraca polsko-niderlandzka ma coraz częściej wymiar regionalny - w 2018 roku odbyło się forum gospodarcze Rzeszów-Enschede, podczas którego podpisano porozumienie o partnerstwie samorządowym i prezentowano innowacyjne polskie rozwiązania w zakresie aeronautyki oraz odnawialnych źródeł energii. Często polskie inwestycje w Niderlandach mają charakter przepływów finansowych np. rejestrowania firm w celu optymalizacji podatkowej lub tworzenie spółek-córek, które inwestują następnie w krajach trzecich. Według danych niderlandzkiej Izby Handlowo-Przemysłowej (KvK) obywatele polscy zarejestrowali w Niderlandach ok. 9 tysięcy firm. Najwięcej z nich działa w szeroko pojętej branży budowlanej. Inną ważną dziedziną są usługi dla firm

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

i osób prywatnych (biura pośrednictwa pracy, firmy sprzątające, transportowe, salony piękności itp.) oraz rolnictwo i handel. Zauważalny jest również wzrost liczby polskich firm prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług finansowych, jak również polskich sklepów, restauracji, firm prawniczych i doradczych.

Dostęp do rynku

1 maja 2007 roku Niemcy otworzyły swój rynek pracy i usług dla obywateli polskich i firm polskich. Polskie przedsiębiorstwa napotykają jednak na różnorodne utrudnienia wynikające z różnic prawnych, szczególnie w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług. Rynek niemiecki charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem uregulowania sektorowego, bardzo istotną rolę odgrywają postanowienia układów zbiorowych oraz organizacje samorządu gospodarczego, do którego przynależność jest często obowiązkowa. W wielu przypadkach wymagane są niemieckie certyfikaty potwierdzające jakość produktu, pomimo posiadania stosownych certyfikatów unijnych. Brak certyfikatu niemieckiego oznacza brak dostępu do rynku. Dotyczy to m.in. takich towarów jak okna, a z branży spożywczej np. jaja i pieczarki. Informacja o konieczności uzyskania niemieckiego certyfikatu jest warunkiem często umieszczanym w warunkach udzielenia zamówienia publicznego, co przy wysokich kosztach i skomplikowanej procedurze uzyskania takiego certyfikatu stanowić może utrudnienie w dostępie do tego rynku.

UWAGA: Niemcy wprowadziła 1 marca 2020 roku obowiązek notyfikacji pracowników delegowanych - pracodawcy zagraniczni z krajów EOG (w tym Polski), którzy tymczasowo delegują swoich pracowników, a także osoby samozatrudnione, muszą spełnić ten obowiązek. Pracodawcy zagraniczni, to tacy pracodawcy, którzy: a/ przyjeżdżają do Niemcy tymczasowo z własnymi pracownikami w celu wykonania pracy, b/ delegują tymczasowo pracowników z międzynarodowej firmy w Polsce do jej oddziału w Niemcy lub c/ jako polska agencja pracy tymczasowej udostępniają na określony czas pracowników tymczasowych w Niemcy. Osoby samozatrudnione, których dotyczy obowiązek notyfikacji, to osoby, które zwyczajowo pracują w Polsce, prowadzą działalność gospodarczą zarejestrowaną w Polsce, zaś tymczasowo pracują w Niemcy. Więcej szczegółów jest dostępne na niemieckiej stronie www.postedworkers.nl oraz na portalu informacyjnym www.wNiemcy.pl prowadzonym przez Ambasadę Królestwa Niemiec w Warszawie (strona w jęz. polskim).

Potencjalne dziedziny współpracy

Do perspektywicznych dziedzin współpracy należą rolnictwo, przemysł spożywczy, usługi, innowacje, energetyka, zielone i nowoczesne technologie, cyfryzacja przemysłu.

Dane kontaktowe:

Ambasada RP w Królestwie Niemiec
Alexanderstraat 25, 2514 JM Haga (Den Haag)
tel: +31 70 7990100
e-mail: haga.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.gov.pl/web/niemcy
Ambasador: Marcin Czepelak

Ambasada Królestwa Niemiec w Polsce
ul. Kawalerii 10, 00-468 Warszawa
tel. : +48 22 5591200
fax : +48 22 8402638
e-mail : war@minbuza.nl
www.netherlandsandyou.nl/your-country-and-the-netherlands/poland

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

Ambasador: Daphne Bergsma

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Październik 2021 r.